GAZETA KRAKOWSKA

Nro 87.

Z KRAKOWA DNIA 30 PAZDZIERNIKA 1816 Roku WE SZRODĘ.

Z Warszawy d. 22 Października.

Z Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

Nayiaśnieyszy Pan mianować raczył podczas swoiey tu bytności:

Senatorami - Woiewodami:

W dniu (3) 15 Października JW. Skorzewskiego Jenerała dymissyiowanego.

W dniu (5) 17 JW. Zboińskiego, dotąd Senatora Kasztelana.

JW. Kickiego ditto ditto.

Senatorami Kasztelanami:

W dniu (3) 15 Paźdz. JW. Linowskiego, dotąd Radcę Stanu, Dyrektora Jeneralnego w Kommissyi Spraw wewnętrz. i Policyi.

JW. Gliszczyńskiego ditto ditto.

JW. Nakwaskiego b. Prefekta Depar. Warszawskiego.

JW. Wincentego Grzymałę Prezesa Rady Depar. Lubelskiey.

Ministrem Prezyduiącym w Kommissyi Sprawiedliwości:

W dniu (5) 17 Paźdz. JW. Walentego Sobolewskiego Senatora Woiewodę.

Radcami Stanu Dyrektorami Jeneralnemi, w Kommissyach Rządowych.

a. w Kommissyi Przychodow i Skarbu:

W dniu (2) 15 Paźdz. W. Wichlińskiego, dotąd urząd Dyrektora Jeneralnego w Kommissyi Przychodów i Skarbu zastępczo sprawuiącego.

b. w Kommissyi Spraw Wewnętrz. i Policyi:

W. Netrebskiego, dotąd Prezesa Kommissyi Nadzwyczayney potrzeb woyska.

W. Sominskiego, dotąd Prezesa Kommissyi Woiewództwa Podlaskiego.

Prokuratorem Jeneralnym:

W dniu (5) 17 Paźdz. W. Józefa Kalassantego Szaniawskiego Referendarza Stanu i Sekretarza Głównego w ogólnem Rady Stanu zgromadzeniu.

W dniu (5) 17 Paźdz. Wice - Referendarzem Dyrektorem Jeneralnym Kancellaryi Rady Stanu, JP. Tomasza Grabowskiego.

Wice Referendarzami:

W dniu (3) 13 Paźdz. PP. Maurycego Kossowskiego.

Tadeusza Mostowskiego.

W dniu (3) 17 Paźdz. Sekretarzem Jeneralnym Kancellaryi Rady Stanu JP. Iana Chyliczkowskiego.

Kamerjunkrami Dworu Króla Polskiego.
W dniu (3) 15 Paźdź. PP. Gustawa Małachowskiego.
Emanuela Brzostowskiego.

Z Sekretaryiatu Stanu Królestwa Polskiego.

Nayiaśnieyszy Pan zaszczycić raczył podczas teraźnieyszey swey bytności w Warszawie następuiącemi Orderami, iako to: w dowód szczególnieyszego ukontentowania za chlubne sprawowanie poruczonych obowiązków:

Namiestnika swego, Jenerała piechoty Zaiączka, Orderami Cesarstwa Rossyyskiego, iak następuie:

Śtey Anny,
Sgo Alexandra Newskiego,
Sgo Włodzimierza,
Sgo Jędrzeia.

Orderem Orła Białego.

W dniu (3) 17 Października JO. Xcia Xawerego Drudzkiego Lubeckiego, swego aktualnego Radcę Stanu Państwa Rossyyskiego, Gubernatora Cywilnego Wileńskiego i pierwszego Kommissarza Pełnomocnego w Kommissyi Likwidacyyney.

Orderem Sgo Stanisława 2giey klassy.

W dniu (5) 17 Paźdź. JWW. Jenerałów Brygady, Tolińskiego, Rautenstraucha, Kornatowskiego, JW. Leona Hrabię Potockiego, Szambellana swego i Radcę Stanu w Departamencie Interessów Zagranicznych Państwa Rossyyskiego, zaszczyconych poprzedniczo tymże Orderem klassy 4tey i 3ciey.

Orderem Sgo Stanisława 3ciey klassy.

W dniu (3) 15 Paźdź. WW. Węgrzeckiego byłego Prezydenta Municypalności miasta Warszawy, a teraz Sędziego Appellacyynego.

Ullmana Dyrektora Górnictwa, zaszczyconych również poprzedniczo tymże orderem 4 klassy.

Orderem Sgo Stanisława 4tey klassy.

W dniu 29 Września / 11 Października WW. Zacharewicza Kommendanta Pragi.
Czekierskiego Doktora Medycyny.

W dniu (5) 17 Października W. Mahrburg Doktora Medycyny i Chirurgii.

Z Sekretaryiatu Stanu Królestwa Polskiego.

Nayiaśnieyszy Pan podpisać raczył w dniu (3) 15 Paźdź. Akt Naturalizacyi dla JW. Jenerała Brygady Jana Chrzciciela Grandville de Malletą Dyrektora korpusu Inżynierów w woysku Królestwa Polskiego i upoważnić go do unoszenia i przyięcia na przyszłość nazwiska Grandville Malletski.

Wypis z Protokołu Sekretaryiatu Stanu Królestwa Polskiego

My z Bożey Łaski
ALEXANDER I.
Cesarz Wszech Rossyy, Król Polski, &c. &c. &c.

W celu udoskonalenia chowu koni w Królestwie Polskiem przez zaprowadzenie stad i ogierów Rządowych, tudzież zachęcenia właścicielów przez nagrody do poprawy gniazda onychże, które z powodu wypadków woiennych zniszczemniało; iako też chcąc zachęcić obywateli do staranego siebie wychowywania pod przełożenie Kommissyi Rządowey Spraw wewnętrznych i Policyi,

Postanowiliśmy i stanowiemy:

Art. 1. Będą wyznaczone w dobrach Narodowych mieysca naydogodnieysze do

łaprowadzenia stad Królewskich: Stad w klacze rodzayne i ogiery piękne opatrzone zostaną.

Art. 2. W okolicach kraiu do chowu koni naysposobnieyszych, założone będą z ogierów Królewskich, stacyie stadne. Ogiery te używane zostaną do stanowienia klącz okolicznych powiatów, stosownie do urządzenia, które Kommissyia Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi wyda.

Art. 3. Toż urządzenie wskaże, iakim sposobem i w iakiey ilości, wyznaczone zostaną nagrody Rządowe, które w stolicach woiewódzkich, na popisach corocznych, przez znawców przysięgłych przyznawane będą właścicielom koni i klaczy w kraiu zrodzonych i odchowanych, a za naydoskonalsze osądzonych.

Art. 4. Etat wydatków rocznych na utrzymywanie, i dozór około ogierów Królewskich, oznaczony iest, iak następuie:

25 mastalerzy po 720 zł.	18,000 zł. pol.
żywność i utrzymanie 50 ogierów po 648 zł.	32,400 zł. pol.
podróże, siodlarz, kowal i wydatki nadzwyczayne	36,000 zł. pol.
Ogółem	86,400 zł. pol.

Wyraźnie złotych polskich ośmdziesiąt sześć tysięcy czterysta.

Art. 5. Koniuszy Wielki Korony naszey, pod zwierzchnictwem Kommissyi Naszey Spraw Wewnętrznych i Policyi, przełożony będzie nad stadami i stacyiami stadnemi Królewskiemi.

Uskutecznienie ninieyszego postanowienia Kommissyiom Rządowym Spraw wewnętrznych i Policyi, tudzież przychodów i Skarbu polecamy.

Dan w Warszawie d. 24 Września / 6 Października 1816 roku.

(pod.) *ALEXANDER.*

przez Cesarza i Króla
(L.S.) Minister Sekretarz Stanu
Ig. Sobolewski.

Zgodno z oryginałem:
Minister Sekretarz Stanu
(pod.) *Ig. Sobolewski.*

Zgodno z oryginałem
Radzca Sekr. Stanu, Jenerał Brygady
(Podpisano) *Kossecki.*

Sekretarz Jener: K. R. S. W. i Pol:
Augustyn *Karski.*

Wypis z Protokółu Sekretaryiatu Stanu Królestwa Polskiego.

My z Bożey Łaski

ALEXANDER I.

Cesarz Wszech Rossyy, Król Polski
&c. &c. &c.

Chcąc polepszyć ród bydła rogatego w Królestwie naszem Polskiem przez wypadki woienne znikczemniały, na przełożenie Kommissyi Naszey Spraw Wewnętrznych i Policyi,

Postanowiliśmy i stanowiemy:

Art. 1. Ma bydź bez zwłoki wybranych i sprowadzonych byków trzyletnich rodu Kałmagorskiego sztuk 50 i krów trzy i czteroletnich tegoż rodu Kałmagorskiego sztuk 50.

Art. 2. Te krowy i do nich byki dobrane, maią bydź umieszczone w dobrach Naszych Koronnych, które Kommissyia Rządowa Spraw wewnętrznych i Policyi ku temu wybierze, i pod iey zarządzeniem zostawać, dla zachowania i rozmnożenia w czystości rodu Kałmagorskiego.

Art. 3. Kommissyia Spraw wewnętrznych i Policyi stosownie do warunków, iakie przepisze, resztę byków rozdzielić i umieścić pełóci między obywatelów, którzy onych zapragną, dla poprawienia gatunków bydła kraiowego.

Wykonanie niniejszego postanowienia, Kommissyiom Rządowym Spraw wewnętrznych i Policyi, tudzież przychodów i Skarbu polecamy.

(*Data i podpisy. iak wyżey.*)

Dziś wyieżdza z Warszawy do Peterzburga, JW. Minister Sekretarz Stanu Królestwa Polskiego, Sobolewski.

Wypis z Rozkazow dziennych do woyska Polskiego Jego Cesarzewiczowskiey Mości W. X. Konstantego.

Dnia 15 Października 1816.

Za Naywyższym Rozkazem.

Przeniesiony zostaie:

Major Bechen Adjutant polowy przy Jenerale piechoty Xiążęciu, w tymże stopniu do batalionu strzelców pieszych gwardyi z zostawieniem go przy obowiązkach, które dotychczas pełni.

Dnia 16 Października 1816.

Za Naywyższym Rozkazem.

Otrzymuie dymissyią:

W piechocie. Pułkownik Zdzitowiecki, który dowodził pułkiem 1szym strzelców pieszych, z przeznaczeniem onego do służby cywilney i pozwoleniem noszenia munduru.

Dla interessów familiynych.

Przykommenderowany do pułku 6go liniiowego Porucznik Michał Rużycki, z pozwoleniem noszenia munduru.

Przeznaczony zostaie:

W piechocie. Na Dowódcę pułku 1go strzelców pieszych, Podpułkownik Szembek z batalionu strzelców gwardyi, nieprzestaiąc liczyć się w tymże korpusie.

Wraca do swego korpusu:

W piechocie. Podpułkownik Bieliński z batalionu grenadyerów gwardyi, dowodzący tymczasowo pułkiem 1wszym strzelców pieszych.

Postępuią na wyższe stopnie:

Adjutanci polowi Jego Cesarzewiczowskiey Mości, Podpułkownik Trębicki na Pułkownika, i Kapitan Turno na Podpułkownika, z zostawieniem ich przy obowiązkach, które dotychczas pełnią.

Major placu miasta Warszawy, Podpułkownik Axamitowski na Pułkownika, z zostawieniem go przy teraźnieyszych obowiązkach.

Z Peterzburga d. 19 Września d. k.

Dokończenie urządzenia stałego o chłopach Estońskich.

Wolni są od rekruckiey powinności oycowie troyga dzieci, bez względu na płeć, z których naystarsze 15tu lat nie ma, ale pod warunkiem, ieżeli gromada nie ma niedostatku ludzi na rekrutow. Jeżeli los wypadnie na 2ch braci, uwalnia się żonaty, a ieżeli obadwa żonacy, uwalnia się ten, który wyższy los wyciągnął: na mieysce uwolnionego, idzie ten, który wyciągnął wyższy z pozostałych losów. Zbiegli dla uniknienia od powinności rekruckiey, a zdolni do niey, oddaią się w rekruty na rachunek przyszłego naboru. Oddani przez policyią w rekruty za przestępstwa, liczą się za rekrutów z gromady. Oddanie w rekruty iednego za drugiego, kiedy oddaiący się należy do stanu chłopów Estoń-

skich i do służby iest zdolny; oddaiący się z inney gromady, przelewa swoie obowiązki na tego, za którego idzie. Na mieyscu umarłych, chorych, zbiegłych, i t. p. przed oddaniem gromada stawi innych rekrutów. Jeżeli los wypadł na takiego, który się przeniósł z iedney gromady do drugiey, ale nie wyłączył siebie z popisu pierwszey, tedy gromada, w której los na niego wypadł, pod własną odpowiedzialnością, odsyła go do gromady, z której wyszedł, gdzie nie może bydź wolnym od powinności rekruckiey, choćby w drugiey gromadzie nabył iuż prawa uwalniaiącego od losowania na rekruta.

Dodatek IV. *O zaprzeczeniu chłopom Estońskim wynoszenia się na osiadanie w innych Guberniach.* § 585 — 590. Zabrania się chłopom Estońskim wychodzenia za granicę swoiey Gubernii dla osiadania lub na służbę, dopóki liczba ich nie doydzie 140,000 dusz rewizyynych. Poczem wolno iest rządowi Guberskiemu za wiedzą szlacheckiego Marszałka, dawać pozwolenie na wyniesienie się do innych Gubernii Państwa Rossyyskiego; a pozwolenie to ma bydź w stosunku do liczby przewyższaiącey 140,000. Do tego terminu zależącego od przyrostu ludności, chłopi Estońscy mogą zawierać umowy w samey tylko Gubernii Estońskiey, któreby ich nie odrywały od stanu rolniczego i gospodarstwa wieyskiego albo od zatrudnienia i rzemiosła z wieyskim przemysłem połączonego. Zaprzecza się także chłopom Estońskim osiadać w miastach Gubernii Estońskiey, we wsiach Jamie i Sirenicy, handlowy przemysł prowadzących, kupować w miastach i wsiach pomienionych maiątek nieruchomy, przyymować służbę u ich mieszkańców, bydź arendarzami mieysc mieyskich, dopóki liczba chłopów Estońskich nie urośnie do 120,000 dusz rewizyynych. Wyymuią się: zapisani na ziemiach mieyskich i żyiący w miastach za paszportami, przed wydaniem niniejszego prawa. Wyięci z pod tego prawa przelewaią wolność służenia, posiadania dzierżawy, nabywania własności nieruchomey w miastach na swoich następców. Uwalnia się od tych ograniczeń, co do wolności osobistey: 1) przez list uwalniaiący, dany przez szlachtę na seymiku. 2) Kiedy zaspokoiwszy wszystkie do niego pretensyie od dziedzica ziemi i gromady, postawi drugiego zgadzaiącego się na zaięcie iego mieysca.

Z Londynu d. 11 Października.

Onegday przybył Lord Exmouth do Londynu i miał z Lordami admiralicyi długie naradzenie. Wszędzie, gdzie pokaże się ten znakomity Wódz, witany iest od ludu radosnemi okrzykami.

Xże Orleanu miał onegday, a Austryiacki Ambassador wczoray audyencyią u Xcia Rejenta. Mówią, iż Xże Rejent przepędzi kilka dni u Margr. Hartford.

W kościele S. Pawła pracuią nad pomnikiem, który parlament uchwalił dla Adm. Collingwood.

Stosownie do rozporządzenia Xcia Rejenta 4 pułki lekkiey dragonii 9, 12, 16 i 23ci uzbroione bydź maią pikami. (Tego gatunku broni nie było dotąd w woysku Angielskiem) — W ubiorze gwardyi Królewskiey zaysdź maią także odmiany; piechota będzie ubrana kroiem Pruskim, a konnica otrzyma kiryssy.

Gazeta Goniec wyraża: Po znacznem podniesieniu się ceny zboża z powodu u-

nawicznych deszczów, które przeszkadzały żniwom, zdaie się bydź rzeczą pewną, iż dowóz zboża z zagranicy do naszych portów dozwolony zostanie. Czas do tego oznaczaią od 15 Listopada, co zdaie się bydź zapóźno dla napełnienia zbożem naszych rynków. W Ameryce, Flandryi, Francyi i południowey Europie tak mizerne są tego roku urodzaie, iż nic wiele można stamtąd wywieść. Na północy iest obfiszty urodzay, ale za kilka tygodni zamarznie morze Baltyckie, a zatem nie wiele będzie można stamtąd sprowadzić. W Londynie znayduie się wiele zboża z północy, lecz przeznaczone iest do Hiszpanii i Portugalii. Gdybyśmy go iednak dobrze zapłacili, mogłoby tu pozostać, i stolica zostałaby przenaymniey na 3 lub 5 tygodni w żyto opatrzona.

Pisma nasze ogłosiły katechizm dla Królów, który Biskup Badaiozu napisał dla Ferdynanda VII.

Marszałek Soult miał z Amsterdamu do Baltimore odpłynąć.

Ostatnie doniesienia z Buenos-Ayres zachodzą do 15 Sierpnia. Nieiaki P. Staples, w celu zapewne prywatney spekulacyi, udał się tam za Angielskiego konsula. Lecz rząd nasz nie trzyma w okolicach konsula, których rządu nie uznał. Znayduiący się tam kupcy Angielscy, którzy z powodu spodziewanego uderzenia Portugalczyków na Monte-Video, obawiali się o swoie okręty i towary na rzece Plata, zostali uspokoionemi gdy Angielski Komodor Bowles pokazał się znowu z dwiema Angielskiemi fregatami na tey rzece dla zasłonienia Angielskiego handlu.

Z Paryża d. 11 Października.

Ambassadorowie i posłowie zagraniczni złożyli Królowi d. 8 swoie uszanowanie. P. Treutlinger, minister W. Xcia Sasko-Weimarskiego przy naszem Dworze, miał prywatną audyencyią u J. K. Mci. — D. 10 obchodzone były urodziny Monsieur, któremu familiia Królewska składała z rana swoie życzenia.

Xiąże Angouleme odwiedził tuteyszą gwiazdopatrznią, w którey 3 godziny bawił, i przyrzekł professorom wyrobić 20,000 fr. na zakupienie potrzebnych narzędzi.

Mówią, iż Xiążęta wyiadą do Fontainebleau, i że tamże uda się Król i od 20 do 25 b. m. zabawi.

Xiąże Wellington oczekiwany tu iest na końcu b. m.

Królewicz Angielski, Xże Kentu, przybył do naszey stolicy i odwiedził Króla.

Król wydał do wszystkich Biskupów okólnik, w którym zaleca im, iż w d. 16 Października, iako dniu śmierci nieszczęśliwey Królowey Maryi Antoniny, odprawione bydź maią w wszystkich kościołach exekwiie; zamiast kazania odczytany bydź ma z ambony iey list, który na dwie godziny przed śmiercią do Xiężny Elżbiety pisała.

Przez Buleward przeiechały przed kilku dniami 3 iak zapewniaią, bardzo znakomite osoby w tureckich ubiorach; około ich powozu iechało dwóch żołnierzy konnych.

Lafayette (którego imie w rocznikach wolności Amerykańskiey i rewolucyi Francuzkiey wielkiemi literami iest zapisane), i który za powrotem Napoleona oświadczył się za nim, miał za sobą kilkanaście głosów na kandydata do izby Deputowanych w powiatowych obiorczych kollegiach departamentu Sekwany i Marny.

P. Reubel obrany został Deputowanym w depart. niższego Renu, a były minister skarbowy Baron Louis w depart. północnym.

Z Madrytu d. 26 Września.

Król i brat iego, Infant Don Carlos, poiechali z swoim stryiem Don Antonio d. 22 do Aranżuez, dla przyięcia tam inkognito Królowey i Infantki z Asisi. Uroczysty wiazd Królowey nastąpi tu iutro. Wyszło iuż programma tey uroczystości. Gdy oba nowe małżeństwa do tronowey sali przybędą, przeczyta Minister stanu akt oddania Oblubienic z wszelkiemi ich tytułami. Z ślubienie nastąpi w kosciele S. Franciszka, który iest na ten obrządek pięknie przybrany. Ztamtąd uda się orszak do kościoła S. Tomasza, gdzie wysocy nowożency przed Matką Boską Atocha odmówią modły i *Te Deum* zostanie odspiewane. W wieczór będzie widowisko teatralne. Nazaiutrz będzie powszechne ucałowanie rąk, a następnego dnia rady rządowe będą do ucałowania tychże przypuszczone. Madryt będzie przez 3 wieczory oświecony, &c.

Z Liworna d. 30 Września.

Kapitan przybyłego tu z Algieru kupieckiego okrętu S. Sebastyian, Solaria Antoni da Porto Fino, przywiozł wiadomość, że przy iego odpłynieniu pracowano z wielkiem natężeniem nad naprawieniem warowni i uszkodzonych przez bombardowanie gmachów, tak iż w krótce nie będzie znaku zniszczenia. Dey każe ciągle tym z swoiego woyska, których poczytuie za zdrayców, głowy ucinać, co bardzo się ludowi podoba. Zołnierze muszą pilnie około warowni pracować, i Dey przyrzekł mieszkańcom kazać tymże naprawić ich domy. Officerowie, którzy szczególnieyszą okazali waleczność, bardzo są poważanemi. Nim ieszcze Angielska flota odpłynęła kazał Dey odezwę ogłosić, i z naybardziey uszkodzoney baszty mówił sam do stoiącego na dole ludu iak następuie: "Nie iesteśmy pokonanemi. Nieprzyiaciele użyli przeciw nam broni, którey my nie znamy; uwiedli niecnych ludzi obietnicami i złotem. Lecz któryż Afrykanin zechce posiadać bogactwa, które nie są owocem iego męztwa? Podpisaliśmy pokoy; ale podpisaliśmy go z chwałą. Jeżeli nieprzyiaciele obchodzić będą ten dzień, iakoby nas zwyciężyli, tedy my obchodzić go będziemy iako dzień, w którym zadaliśmy mu naywiększą klęskę. Zołnierze i waleczni ludzie, nie zapominaycie nigdy waszych przodków! Zyią oni; żyć zawsze będą i w poważaniu u innych ludów zostawać. Nie ci, którzy naywięcey odwagi okazali, bo ta cnota iest wam wrodzoną, ale ci, którzy naywięcey przez bombardowanie ucierpieli, maią bydź nagrodzonemi, &c.,, Dey miał tę mowę do ludu, kiedy ieszcze Angielska flota w pobliskości Algieru stała, lud odpowiedział na nią okrzykami radości, całował iego suknie, &c. Po oddaleniu się floty, Dey nie pokazuie się tylko przy zbroi i zachęca osobiście robotników około warowni.

Z Włoch d. 5 Października.

Małżonka Następcy tronu obu Sycyliy powiła d. 23 Września szczęśliwie syna.

Kawaler Vargas Laguna, nadzwyczayny poseł i pełnomocny Minister N. Króla Hiszpańskiego przy Stolicy S. przybył d. 3 b. m. z Genui do Rzymu. — Kard. Fieschi

mianowany został wicelegatem w Bononii. — P. Carlomaria Pedicini, sekretarz propagandy, oświecony i poważany mąż, mianowany został konsultorem S. Inkwizycyi. Wybor ten iest nową rękoymią ducha umiarkowania, iaki na przyszłość ożywiać będzie ten trybunał. — W Rzymie iest nadzwyczayny ziazd cudzoziemców, i wszyscy bez różnicy religii żyią tam spokoynie pod opieką ustaw. Ci nawet, przeciw którym należałoby surowo postąpić, nie mogą się żalić na przykre z niemi się obchodzenie. — Oyciec S. idąc za przykładem swoich poprzedników, d. 18 Listopada, w dniu konserwacyi kościoła S. Piotra, przeniesie się na kilka miesięcy z pałacu Kwirialnego do pałacu Watykańskiego.

D. 20 Września umarł w Turynie Kawaler Sylwester Borghese, pierwszy sekretarz stanu Króla Sardyńskiego. W temże mieście, stosownie do ogłoszonego oznaymienia pod d. 20 Września, wszyscy młodzieńcy zrodzeni od roku 1792 do 1798 muszą bez różnicy stawić się do służby do woyska Krolewskiego. — W królestwie Sardyńskim dla zapobieżenia wywozowi zboża i zbyteczney iego drogości, nakazano spisać pierwszy i drugi iego zbiór i do publiczney podać wiadomości. Właścicielom nie wolno sprzedawać zboża w wielkiey ilości, i co znayduie się u nich w zapasie, maią zawsze mieyscowemu sędziemu podawać.

Z Ankony piszą, iż zdaie się znikać nadzieia widzenia tego roku Oyca S. w tem mieście. Czynione w tamteyszym Papiezkim pałacu przygotowania, sądzą być dla byłey Królowey Szwezkiey, która tam iest z swoim synem w krótce spodziewana. Przybył do tegoż miasta z Liworna, sprawuiący interessa Wielkorządcy Egipskiego, i spodziewaią się przez iego tam bytność uzyskać wiele korzyści dla kościoła Katolickiego w Egipcie i Syryi.

Swięto S. Januaryusza obchodzone było w Neapolu d. 19 z. m. z wielką uroczystością. Poprzedzaiącego dnia udał się Król przed grób tego Swiętego i modlił się za lud swoy. Nazaiutrz zaś modlił się lud za swoiego Króla. Amerykański poseł, P. Pinkney, znaydował się na wszystkich uroczystościach w czasie tego święta.

Z Bruxelli d. 13 Października.

Od d. 10 b. m. cieszemy się tu obécnością N. Króla, Królowey i Królewney Maryianny. Posłowie zagraniczni ziadą tu także w krotce z Hagi. — Królewicz następca tronu z swoią Małżonką d. 24 wyiechali z Hagi do miasta naszego.

Xże Wellington odbył popis z pięknym korpusem woyska Rossyyskiego, pod dowodztwem Jen. Hr. Woroncowa, na równinie pod Rocroy, która pamiętną iest z zwycięztwa Wielkiego Kondeusza, na owczas Xcia Enghien, w d. 19 Marca 1643 nad woyskiem Hiszpańskiem, w którem zniszczona została owa dawna piechota, przed którą drżała Europa pod Karolem V. Filipem i II. iego następcami. Xże Wellington poiechał potem do Cambray, gdzie iego małżonka przybyła.

Z Strazburga d. 9 Października.

W Hagenau, departamencie niższego Renu, pochwycony niedawno został intrygant Horst, o którym przekonano się, że fałszywe czynił doniesienia o spiskach tam, gdzie u nich nigdy nie myślano.

DODATEK DO N[ro] 87. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 30. PAZDZIERNIKA 1816 Roku WE SZRODĘ.

W Dodatku do Gazety przeszłey pod Nro 86 w opisie Exportacyi i pogrzebu ś. p. Wincentego Szasterą wcisnęły się omyłki w druku następuiące:

Na karcie 1051 po słowie ogłosiły dodać dnia 18 Paźdz. r. b.

W wierszu	27	zamiast	*Współkolega*	czytać	*Współkollega*
—	29	—	*W Rozdz. II.*	—	*XI.*
—	31	—	*osnową*	—	*osnowę*
—	40	—	*z nieczułością serca Nauki*	czytać	*Naukę z nieludzkością*
Na karcie 1052 w Wierszu	4	zamiast	*toki*	—	*tak*
—	14	—	*i uczniów*	—	*i Uczniów uczniów*
—	17	—	*prawdziwemu gorliwości*	—	*gorliwości prawdziwemu*
—	29	—	*znayduie*	—	*znayduie się*
—	42	po wyrazie	*Akademiia Krakowska*	dodać	*krewni*

Od brzegow niższey Elby d. 15 Października.

Nowy Wielkorządca Norwegii, Hr. Mörner, dotąd tam ieszcze nie przybył. Kalendarz Dworski i rządowy Norwegski na rok 1816 wyszedł z pod prassy i daleko iest lepiey ułożony niżeli przeszłoroczny. — Pod brzegami Norwegskiemi tak wielki iest tego roku połów śledzi, iż soli do ich zasolenia nie wystarcza, i muszą z nich tron robić. — Wyszedł tam paszkwil pod tytułem: Polityczne zbrodnie Danii przeciw królestwu Norwegskiemu od roku 955 do 1814.

W przyszłym tygodniu oczekiwany iest w Kopenhadze parowy okręt Fultona, płynący z Ameryki przez Angliią do Peterzburga. Jest to naypierwsza fregata, którą Fulton zbudował; ma 32 dział 18to funtowych; przodek iey iest tak mocny, iż bomby go uszkodzić nie mogą, a boki na 5 stóp grube, tak iż znayduiące się wewnątrz machiny, parowe kociołki, &c. zupełnie są zabezpieczone. Inna parowa fregata, która w roku przeszłym w Nowymiorku z warsztatu spuszczona została, zasługuie ieszcze na większe podziwienie.

iest ona 300 stóp długa, 200 szeroka; boki iey maią 13 stóp grubości i składać się maią częścią z korkowego, częścią dębowego drzewa. Nosi 44 dział od 42 do 100 funtowych. Oprocz tego może, gdyby ią chciano zachaczyć, w każdey minucie na attakuiących przeszło 100 galonów wrzącey wody wyrzucić. Temiż machinami porusza przed działami 300 pałaszami i 4 razy w minucie posuwa z niesłychaną mocą naprzod tyleż pik i nazad ie cofa.

D. 2 Pażdz. z warsztatu Peterzburskiego nowy liniowy okręt Lipsk nazwany spuszczony został.

W krótce odpłynie z Danii na prywatnym okręcie officer morski do Algieru z zwyczaynemi dla Deja podarunkami.

Od brzegow Menu d. 13 Paździerńika.

Królewna Karolina Bawarska, przyszła Małżonka N. Cesarza Austryiackiego, i Królewicz następca tronu przybyli z Wirc-burga do Monachium.

Przeznaczony na Hiszpańskiego posła przy Dworze Peterzburskim, Kawaler Zea Vermudez, przeiechał przez Karlsruhe na mieysce swoiego przeznaczenia.

W. Xże Hesko-Darmstadtski ma w krótce od nowonabytych na lewym brzegu Renu poddanych odebrać osobiście w Moguncyi przysięgę wierności. Osada w Moguncyi składa się z 10,000 Austryiaków i Prussaków, a przybydż tam ieszcze ma 1000 Darmstadtaoów. Moguncyia nadzwyczaynie kontenta iest z nowego rządu.

Na łące Teresiańską zwaney pod Monachium obchodzona była w obecności Dworu d. 6 Paździeraika zwyczayna i naśladowania godna uroczystość dla zachęcenia rolnictwa i przemysłu. Minister stanu Hr. Montgelas rozdawał nagrody.

Posłowie seymu Niemieckiego mieć będą w Frankforcie d. 15 b. m. trzecie naradzenie.

Minister Francuzki spraw wewnętrznych Lainè kazał niedawno na licytacyi za mowę na pochwałę rewolucyi, którą Chateaubriand przed 20 lat napisał, zapłacić 50 fr.

Dla zniszczonego podczas woyny Xięstwa Nassau towarzystwo dobroczynności Londyńskie przysłało 10,420 zł. r.

Z Sztokolmu d. 8 Października.

N. Królowa powrociła d. 6 b. m. w dobrem zdrowiu z letniego zamku Haga do tuteyszey stolicy. Król dawniey iuż powrocił. — Onegday w rocznicę urodzin Króla, który 68 lat ukończył, raczył J. K. Mość zwołać kapitułę orderów i mianować na niey kawalerem orderu Karola XIII. syna Następcy tronu Xcia Sudermanii i sam na niego ozdoby zawdział. Na teyże kapitule przyozdobił J. K. Mość roznemi orderami państwa wiele innych osób. Tegoż dnia mianował J. K. Mość Feldmarszałka, Wielkorządcę, Hr. Essen, marszałkiem państwa, a wielu innych zasłużonych mężów wyniosł na godność Hrabiów.

Z Marssylii mamy tu wiadomość, iż wiele Szwedzkich deszczek idzie stamtąd do Algieru, których potrzebuią na naprawienie uszkodzonych domów i dobrze ie płacą.

Rossyyscy woyskowi, których N. Cesarz tu przysłał, dla okazania naszemu Królowi i Następcy tronu wzoru rozmaitego gatunku broni mundurów, po więcey iak dwu tygodniowem pobycie w naszey stolicy, odiechali do oyczyzny. Przysłanie ich do Szwecyi okazuie iak wielka

przyiaźń zachodzi między obiema Monarchami i wzaiemna przychylność pomiędzy obiema ludami. Pobyt tych woyskowych w naszey stolicy zasługuie na naywiększą pochwałę; gwardyia Szwedzka uważała ich iako braci i dawała dla nich uczty. Czułe było ich rozstanie się, i oba woyska wynurzały sobie nawzaiem życzenia o zdrowie Monarchów i pomyślność obu narodów.

Z Lipska d. 12 Października.

Jarmark tuteyszy bynaymniey się w ostatnich dniach nie polepszył, owszem pogorszył. Niedostaie, jak twierdzą, 8 do 10,000 poiedynczo kupuiących, a nawet wielu sprzedaiących. Na sukna niema pokupu; płótna są drogie i nie wiele ich kupuią. Towary pierwszey potrzeby znayduią naywięcey pokupu. Anglików znayduie się tu wiele, którzy mnóstwo maią towarów i te za bezcen sprzedaią. Zabieraią stąd wiele złota, przez co nawet Luidory zdrożały. Znayduie się tu wprawdzie znaczna liczba Zydów i maią wiele pieniędzy, ale dotąd nie wiele towarów zakupili; czekaią zapewne niższey ieszcze ceny. Wielu kupców nie utargowało nawet tyle, co ich tu podróż kosztuie. Do niepomyślnego iarmarku naszego zbiegło się wiele przyczyn: wielkie licytacyie towarów w wielu mieyscach, na których nakupiono towarów, które dawniey w Lipsku kupowano; drogość żywności, których ciągle podnosi się cena, niedostatek pieniędzy, i zubożenie znaczney liczby ludzi, przez co upada pokup. Osadnicze towary nie są drogie, a nie maią przecież pokupu. Wełna zawsze iest w wysokiey cenie i nie ma nadziei, ażeby znacznie staniała; piękney wełny płacą tu kamień 31 do 33 talarów. Zniwa ieszcze się w naszych okolicach nie ukończyły; dla tego też nie widać na teraźnieyszym iarmarku tyle wieśniaków ile po inne czasy. Ludzie ci zwykli wiele wydawać pieniędzy i cząstkowe ich kupno było zawsze znaczące.

Z Szwaycaryi d. 10 Października.

Dyryguiący kanton uwiadomił przez okolnik inne kantony Szwaycarskie, iż C. K. Austryiacki Minister P. Schraut, oświadczył, iż N. Cesarz chce zawarty w roku 1804 traktat względem wolnego przenoszenia się z iednego do drugiego kraiu, rozciągnąć na królestwo Lombardsko-Weneckie i na wszystkie posiadane teraz przez siebie kraie, ieżeli zgodzą się na to wszystkie 22 kantonów.

Kanton Genewski wyznaczył Radców Picteta de Rochemont i d'Ivernois kommissarzami do odebrania ustąpionego przez Sardyniią Genewie kraiu, iako też do oddania Sardynii miasteczka St. Julien, których dyryguiący kanton pełnomocnictwem opatrzył. Do sprostowania granic między kantonami Turgau, Szafhuzą i kraiami Badeńskiemi wyznaczonemi zostali z obu stron kommissarze, którzy d. 14 b. m. w Kreuzlingen naradzenia swoie rozpoczną.

Kanton Unterwalden oświadczył się za przystąpieniem do S. Przymierza.

Minister Francuzki doniósł lidze, iż officerowie dawnych kapitulowanych pułków Szwaycarskich zaległy swóy żołd odbierać odtąd będą w Lyonie, Besanson i i Dižonie, a wysłużone pensyie w Paryżu.

Rozmaite Wiadomości.

Mir Davoud Zadour de Melik Chahnazar, mieniący się bydź posłem Szacha Perskiego przy Dworze Francuzkim, przeiechał d. 12 Października z swoim sekretarzem

przez Karlsruche, powracaiąc z Paryża do Perssyi.

Naypierwszą drukowaną w Anglii gazetą był Merkury, który od dnia 28 Lipca 1588 zaczął wychodzić, i cały iego exemplarz znayduie się w muzeum Angielskiem. W roku 1622 zaczęto w Londynie drukować tygodniowe pismo Goniec. W roku 1639 zaczęło inne publiczne pismo w Newkastle wychodzić. Gazety Londyńskiey wyszedł pierwszy Nmer w roku 1642 i od tego czasu wychodzi ciągle.

Tego roczni zbiór wina na 5cio morgowey i dobrze utrzymywaney winnicy w Niemczech sprzedany został za garniec wina z roku 1811.

W Londynie wyszło z druku ważne pismo o żebractwie, na które prawie w wszystkich Europeyskich kraiach, iako na nieuleczoną chorobę się żalą. Wyliczone tam są wszystkie nadużycia, które prawie są nie do uwierzenia. Przywiedziono w niem naprzykład: iż żebrak siedzący na rogu pewney ulicy zarabiał codziennie z swoiego rzemiosła po 30 szylingów (przeszło 52 Zlp) Odkryto w Londynie nieiako szkołę, w którey stara kobieta podczas nocy zaprawiała dzieci do żebractwa, i uczyła ich mowy, iestów i sposobów iakiemi wzbudzić można litość. W niektórych częściach Londynu żebractwo stało się celem spekulacyi. Pewne towarzystwo podięło się w deszczowney i zimowey porze żywić żebractwo, byle mu oddawało część z zebraney codziennie iałmużny.

Z Wiednia piszą, iż Galicyia zaopatrzy na te zimę Węgry i Austryią w pszenicę. (Cena iednak zboża w Wiedniu iest prawie taka sama, iak się w 85 Nrze Krakowskiey Gazety doniosło; zachodzi tylko różnica w biegu Szeinow, który często się zmienia, iednak z niewielka różnicą.

Podług doniesień z Odessy ciągle przybywaią tam znaczne kwoty pieniędzy za zboże, czego inne porty państwa Rossyyskiego w tych czasach nie doznaią.

Dnia 28 i 29 Październik 1816.
Cena zboż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
Pszenicy	42	—	39	—	38	—	34	—
— Zyta	34	—	33	—	32	15	31	—
— Jęczmienia	21	15	20	—	19	—	17	—
— Owsa	10	—	9	15	9	—	—	—
— Jagieł	46	—	42	—	38	—	36	—
— Grochu	26	—	24	—	22	—	20	—
— Rzepaku	32	—	30	—	29	—	28	—

DONIESIENIA.

Komornik Powiatu Jędrzeiowskiego i Miechowskiego w Woiewództwie Krakowskiem. Uwiadomia Publiczność, iż po Folwarkach do dóbr Pęczelic W. Antoniego Niemierycza dziedzicznych należnych; nietylko zboże wszelkiego gatunku w snopie i w ziarnie, ale nadto ogrodowizny, a oraz ziemniaki iakie się tam znayduią, sprzedawane od dnia 5 Listopada r. b. na żądanie Ur. Wincentego Orlińskiego więcey płacącym zostaną. Każdy przeto chęć licytowania produktów owych maiący, na powyższe mieysce i termin zaprasza się. Dan w Jędrzeiowie d. 13 Października 1816 roku.

Ignacy Rzuchowski, Kom. Pow. Jędrz. W. Krak.

W Żydowskim mieście przy Krakowie w Domu pod Nro 18 sprzedane zostaną przez publiczną Licytacyią za gotową zapłatę Lichtarze mosiężne, zwierciadła, stoły, komody i inne rzeczy; po czym nastąpi licytacyia Izby z alkierzem do arędy dnia 31 Października r. b. o godzinie 10 ranney, który chcący licytować winien się w vadium Duk. 2 zaopatrzyć. Życzących kupna albo arędy, na oznaczony czas i mieysce zaprasza. — W Krakowie 2 Paźdz. 1816 r.

Woyciech Alex. Skorczyński, Kom.